Mötesanteckning Ledningsrådet för hjälpmedel, 2026-09-10

Tid: Kl. 13:00 – 16:00
Plats: Stationshuset Konferens, Bergslagsgatan 2, Göteborg

Närvarande

VGK	Eva-Maria Persdotter	Fyrbodals Kommunalförbund
	Erica Svensson	Sjuhärads Kommunalförbund
	Valon Hetemi	Göteborgs Stad
	Sverker Andersson	Skaraborgs kommunalförbund
VGR	Carina Helgesson	Regionhälsan och Närhälsan
	Katarina Edlund	Habilitering & Hälsa
Ordförande	Maria Olsson	VästKom, strateg
Vice ordförande	Magnus Kronvall	VGR, Koncernkontoret
Försörjare	Erica Cedervret Nilsson	Försörjningsförvaltningen
Förhinder	Maria Ljung	Göteborgsregionens Kommunalförbund
	Charlotte Widell	Sjukhus
	Adam Goldberg	Privat regional primärvård
	Lena Ludvigsson	Skaraborgs kommunalförbund (adj. socialtjänst)
Vakant	VGR	Sjukhus
Inbjudna	Johan Sandström	Projektledare, VGR (4a)
	Max Birath	Samverkansfunktionen (4a)
	Linnea Axéll	Försörjningsförvaltningen (4c)
	Piotr Gabrys	Samverkansfunktionen (4c)
	Magnus Hansson	Försörjningsförvaltningen, HMC (4d)
	Sören Johansson	Försörjningsförvaltningen, HMC (4d och 4e)
Samverkans-funktionen	Kim Engwall och Henric Wichmann, administrativt stöd Anette Alfredsson, sekreterare	

1. Godkännande av dagordning och föregående anteckningar

a) Dagordning
Maria Olsson hälsar alla välkomna till dagens möte., särskilt till Eva-Maria Persdotter som ersätter Anna Andersson.

Dagordningen fastställs.

b) Anmälan om jäv
Ingen anmäler jäv.

c) Föregående mötesanteckning
Mötesanteckningen godkänns och publiceras på Ledningsrådets webbsida på Hjälpmedel i Västra Götaland.

Maria återkopplar att dialog om öppenvårdsdos pågår i särskilt forum, med deltagare från VGR och VästKom.

2. Rapporter från Försörjningsförvaltningen

Inget att rapportera på dagens möte.

3. Beslutsärenden

Inga beslutsärenden på dagens möte.

4. Information och dialog

a) Rapport från projektet Länsgemensam teknisk plattform
Föredragande: Johan Sandström och Max Birath
För att samla in konkreta verksamhetsbehov med en länsgemensam plattform för digitala hjälpmedel kommer i närtid två workshops genomföras med deltagare från VGR och kommuner. Under workshoparna kommer dialoger föras om förväntad nytta av ”en samlad vy för digitala hjälpmedel”. Intresset att delta har varit stort och cirka 20–30 deltagare kommer att delta per gång. Resultatet förväntas vara en viktig del i arbetet med inför rekommendationen om inriktning framåt.

Det pågår aktiviteter kopplat till olika plattformar för egenmonitorering och andra personliga digitala hjälpmedel i Västra Götaland. Just nu förs dialoger för att få en överblick för att bättre kunna möta och samordna olika behov.

I slutet på oktober förväntas projektgruppen att presentera en rekommendation till projektägarna om upphandling ska genomföras.

Presentationen läggs på ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Ledningsrådet kommer att få ta del av sammanställningen från workshoparna.

Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation.

b) Rapport över volymer av digitala hjälpmedel hos patient/brukare
Föredragande: Kim Engwall
Bilaga har funnits tillgänglig inför mötet.

Digital blodtrycksmätare och Läkemedelsautomat med administrationstjänst är de hjälpmedel som förskrivs i störst omfattning inom hälso- och sjukvård, även om antalet läkemedelsautomater hos patient minskat något sedan maj 2026.

Digital tillsyn, mobila trygghetslarm och digitala lås har funnits i sortiment cirka ett år. Statistik presenteras för sex månader tillbaka. För hjälpmedel inom socialtjänst ses en mindre ökning av digitala lås, medan mobila trygghetslarm och digital tillsyn minskat något jämfört med månaden innan.

Fortfarande är det många kommuner som inte kommit i gång att beställa digitala hjälpmedel. Några förklaringar till varför fler inte kommit i gång är att vissa kommuner har valt att teckna egna avtal, att de har tidigare avtal som inte löpt ut eller att de väntar på beslut om införande i den egna kommunen.

De låga beställningsvolymerna har fått till följd att leverantörer ifrågasätter detta i förhållande till de angivna takvolymerna vid upphandling.

I slutet på augusti skickades en enkät ut till de kommuner som anmält sig till upphandling av digital tillsyn. Frågorna berörde bland annat om man avser att beställa produkterna och i så fall uppskattning av volymer de kommande tre åren.

Dialog förs i ledningsrådet om likande enkäter ska skickas ut för mobila trygghetslarm och digitala lås, i syfte att få en överblick av behov och följsamhet till avtalet. Vissa tveksamheter lyfts kring svårigheter att veta vem/vilka i kommunerna som kan besvara frågorna, då organisationerna ser olika ut. Många personer i kommunerna har också bytts ut sedan början av arbetet med digitala hjälpmedel. Kommunrepresentanterna i ledningsrådet rekommenderar att göra utskick till kommunernas funktionsbrevlådor med kopia till socialchefsnätverket.

Ledningsrådet ser att det behövs stöd och vägledning gällande implementering av digitala hjälpmedel och föreslår därför att ett informationsmaterial tas fram som kan spridas till kommunerna.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och ser positivt på att kommunerna får stöd i implementeringen av digitala hjälpmedel inom socialtjänst.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation.

Ledningsrådet ger uppdrag till samverkansfunktionen att ta fram förslag på kompletterande informationsmaterial om digitala hjälpmedel inom socialtjänst. Detta görs med fördel tillsammans representanter i Hjälpmedelsforum Socialtjänst och beredningsgrupp Handbok & Sortiment Socialtjänst.

Samverkansfunktionen skickar under hösten 2026 ut enkäter för uppföljning av implementering av mobila trygghetslarm och digitala lås.

c) Statusrapport upphandling nytt försörjningssystem och beställningsgränssnitt
Föredragande: Linnea Axéll och Piotr Gabrys
Sedan förra mötet deltar Piotr Gabrys som projektmedlem. Han ansvarar för samordning av aktiviteter kopplade till beställningsgränssnittet. En referensgrupp med användare är startad under ledning av Piotr. Referensgruppen ger input till designdokument, förberedelse inför användartester, förankring i verksamheten och utbildningsupplägg. Förberedelser inför användartester har startat.

Maria Olsson ingår nu både i den interna styrgruppen och den gemensamma styrgruppen ihop med leverantör. Ny IT-projektledare från Koncernstab digitalisering inom VGR bemannar projektgruppen.

På fråga om kommande utbildningsinsatser svarar Linnéa att det troligen kommer skapas en digital utbildning. Planen är även att ta fram ett APT-material att sprida till förskrivande verksamheter. Ledningsrådet påpekar att det redan nu behövs ett förberedande informationsmaterial till användare av den nya beställningsportalen, som inkluderar kommande utbildningar i vår.

Presentationen läggs på ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och önskar att följa ärendet vidare.

Fortsatt hantering: Projektgruppen tar fram ett förberedande informationsmaterial om vad som är på gång, inklusive grov tidsplan för övergången till Visma webSesam. Spridning sker via Hjälpmedelsforum Hälso- och sjukvård respektive Socialtjänst, samt till ledningsrådet.

Samverkansfunktionen ger en sammanfattande lägesrapport i informationsmaterialet för kommunikation.

Ny lägesrapport ges på ledningsrådets nästa möte.

d) Information och dialog om den ekonomiska modellen
Föredragande: Magnus Hansson och Sören Johansson
Presentation görs av de olika prismodellerna som enligt försörjningsavtal tillämpas av Hjälpmedelscentralen:

- **Hjälpmedel med funktionshyra** är rekonditioneringsbara hjälpmedel.
- **Tillbehör med hyra** som ej ingår i funktionshyran för huvudhjälpmedlet. Månadshyra 4% av inköpspris, några enstaka har lägre procentsats.
- **Köphjälpmedel** har påslag med 12,8% för hjälpmedelscentralens omkostnader.
- **Förbrukningsartiklar** har inget prispåslag på inköpspriset (gäller hjälpmedel vid medicinsk behandling inom Överenskommelsen). Kostnad för hantering fördelas på hyran för huvudhjälpmedlet

De flesta hjälpmedel har funktionshyra. Alla huvudhjälpmedel med hyra är indelade i ca 120 funktionsgrupper. Varje funktionsgrupp ska så långt som möjligt bära sina egna kostnader, dvs hjälpmedel inklusive tillbehör och kostnader för de tjänster som nyttjas specifikt av hjälpmedlen inom gruppen ska finansieras via hyran inom funktionsgruppen.

Många ingående kostnader ingår i funktionshyran för ett hjälpmedel, såsom upphandling, administration, inköpspris, nyttjandegrad, uthyrningstid, lagerhållning, underhåll, support med mera.

En kommunal representant lyfter frågor kring den nuvarande modellen för prissättning av köphjälpmedel, särskilt det påslag om 12,8 procent som tillämpas för digitala lås. Modellen togs fram innan digitala lås inkluderades i sortimentet och bedöms inte fullt ut ta hänsyn till kostnadsbilden för denna typ av produkter. Det framhålls att en generell procentsats inte nödvändigtvis ger en rättvisande prissättning för alla köphjälpmedel, bland annat beroende på utfall av upphandling och kringkostnader.

Det framförs att nuvarande prismodell kan upplevas som orättvis. Ett exempel är när hyrespriserna generellt sett höjs för att möjliggöra lägre priser på vissa hyreshjälpmedel. Detta kan innebära att vårdgivare som inte förskriver de

hjälpmedel som ger upphov till högre priser påverkas negativt av prissättningen. Erica C-N förklarar att överskottet samtidigt fördelas mellan alla vårdgivare, även till de förvaltningar som inte har förskrivit de hjälpmedel som genererat överskottet.

Dialog förs om framtida möjligheter att förenkla nuvarande modell som i dag kräver mycket administration och att detta behöver analyseras.

Presentationen läggs på ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för bra information som gav ökad förståelse för den ekonomiska modellen och önskar att detta även kan förmedlas till kostnadsansvariga för personliga hjälpmedel.

Fortsatt hantering: Ledningsrådet önskar fortsätta dialogen om ekonomi vid kommande möten.

Presidiet tar med sig frågan om hur kunskap om den ekonomiska modellen kan spridas till kostnadsansvariga.

Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation.

e) Förändrad prissättning inom hjälpmedel för kognition
Föredragande: Sören Johansson
Som sas under punkt 4d) ska varje funktionsgrupp så långt som möjligt bära sina egna kostnader. Inom varje funktionsgrupp finns även underfunktionsgrupper för att hyran bättre ska motsvara självkostnaden.

Hjälpmedelscentralen har identifierat att en av kalendrarna (planeringhjälpmedel kalender med påminnelser CARY Base) är en dyrare och mer avancerad kalender än de andra i samma underfunktionsgrupp vilket gör att månadshyran inte speglar de faktiska kostnader som Hjälpmedelscentralen har för övriga hjälpmedel i samma underfunktionsgrupp.

Hjälpmedelscentralen planerar därför att skapa ytterligare en underfunktionsgrupp ”Kalendrar med fler funktioner” inom funktionsgruppen ”Kalendrar och tidtabeller”. Detta för att hyrespriserna bättre ska motsvara kostnaderna för hjälpmedel inom de underfunktionsgrupper som ingår i funktionsgruppen ”Kalendrar och tidtabeller”.

Konsekvensen kommer bli att den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden i VGR får höjda hyreskostnader på cirka 500 tkr/år och Habilitering & Hälsa på cirka 100 tkr/år medan de flesta andra vårdgivarna får sänkta kostnader.

Synpunkter som framförs i dialogen är att modellen för prissättning inom funktionsgrupper och underfunktionsgrupper är bra och att det styr förskrivningsmönster i rätt riktning.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och ser att denna typ av kostnadsförändringar som inte alltid påverkar vårdgivare på ett likvärdigt sätt troligen jämnar ut sig i längden.

Fortsatt hantering: Förändringen förväntas genomföras under oktober 2026.

f) Lokalutmaningar på Hjälpmedelscentralen
Föredragande: Erica Cedervret Nilsson
Erica informerar om att Hjälpmedelscentralen är trångbodda, framför allt i Mölndal och Skövde. Styrelsen för logistik har därför givit uppdrag att se över möjligheterna att på dessa två orter utöka lokalerna. Troligen kommer det att påverka priserna på hjälpmedel.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen

Fortsatt hantering: Hjälpmedelscentralen utreder möjligheten för att utöka lokaler i Mölndal och Skövde.

5. Ärenden utan föredragning

a) Beredningsgruppernas arbete våren 2026
På uppdrag av ledningsrådet sammanställer Samverkansfunktionen två gånger per år de frågor av betydelse som har hanteras av beredningsgrupperna samt de ställningstaganden och beslut som fattats. Bilagan finns tillgänglig på Ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och ser positivt på att få denna typ av information.

Fortsatt hantering: Beredningsgruppernas arbete under hösten 2026 rapporteras första mötet 2027.

6. Ärenden till och från Samrådsorganet (SRO)

a) Information till SRO
Nästa möte är 24 september med rapportering om: digitala hjälpmedel, länsgemensam plattform och om den ekonomiska modellen.

b) Information från SRO
Inget aktuellt.

7. Övriga frågor

a) Kostnadsökningar nutrition
Föredragande: Henric Wichmann
Information ges om att ett nytt upphandlingsavtal för nutritionsprodukter träder i kraft 1 november. Det nya avtalet innebär en genomsnittlig ökning av produktpriserna med ca 30%, men kan variera och ge både större och mindre prisökningar för enskilda produkter.

Information har gått ut till förskrivare och inför avtalsstart kommer produktkonsulenten publicera en vägledning som stöd för kloka produktval**.** Information om kostnadsökningarna per förvaltning kommer även skickas till berörda förvaltningar inom VGR.

Kommunerna önskar att information om kostnadsökning per förvaltning sprids till kostnadsansvariga i kommunerna, vilket kan ske av VästKom (Maria Olsson) via kommunalförbunden och vidare till kostnadsansvariga.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation samt skickar separat information till Maria för vidarebefordran enlig ovan.

b) Utvärdering av dagens möte

- Mycket bra information om den ekonomiska modellen för Hjälpmedelscentralen, vilket gav en förståelse av helhetsbilden.
- Bra med fysiska möten ibland.

8. Kommande möte

Maria avslutar mötet och tackar alla för i dag. Nästa möte sker digitalt 22 oktober kl. 09:00-12:00. Sverker tackar för tiden i ledningsrådet, då han går vidare till ett annat jobb i VGR och kommer ersättas av en annan representant från nästa möte.